

**UCHWAŁA NR XXXV/366/22
RADY MIEJSKIEJ W MICHAŁOWIE**

z dnia 31 maja 2022 r.

**w sprawie aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałowo na lata
2016 – 2024**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005) w zw. z art. 16b i art. 17 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021r. poz.2268, 1296, 1981, 2270 oraz z 2022r. poz.1 i 66) Rada Miejska w Michałowie uchwała, co następuje:

§ 1. W załączniku do Uchwały Nr XVII/124/16 Rady Miejskiej w Michałowie z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Michałowo na lata 2016-2024 wprowadza się następujące zmiany:

1) Rozdział II.2 otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Michałowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Michałowie

Maria Bożena Ancipiuk

II.2 HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII na LATA 2022-2024

TENDENCJE I PROGNOZY OBSZARÓW SPOŁECZNYCH

Zgodnie z zaplanowanym systemem aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Michałowo „część programowa: cele, kierunki działań, harmonogram będzie poddawana przeglądowi i aktualizacji raz na trzy lata” (str. 44).

W sierpniu 2021 roku dokonano przeglądu kierunków działania oraz tendencji zmian obszarów społecznych, w zakresie objętym strategią na podstawie OZPS - Oceny Zasobów Pomocy Społecznej sporządzonej przez MGOPS w Michałowie, informacji z Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych PUP w Białymstoku za rok 2020. Koordynator Strategii – MGOPS w Michałowie dokonał analizy celów oraz niezbędnych kierunków działania, zgodnie ze sposobem wdrażania i monitorowania strategii. Ocena wraz z podsumowaniem stała się podstawą do planowania zmian z harmonogramie strategii.

OZPS ma ułatwić podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w obszarze spraw społecznych w kolejnym okresie. Do powyższych kwestii należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie im przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby

i możliwości. Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, ochroną zdrowia oraz polityką mieszkaniową, oświatą.

Istniejące w gminie Michałowo zasoby pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych pozostają na poziomie właściwego zaspakajania potrzeb mieszkańców miasta i gminy.

TENDENCJE I PROGNOZY

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku, liczba ludności gminy Michałowo wyniosła 6.200 osób, z czego 3151 osób stanowiły kobiety, a 3049 osób mężczyźni. Nastąpił spadek liczby mieszkańców

w porównaniu z poprzednim okresem analizowanym przez MGOPS. W roku 2017 liczba zamieszkujących gminę osób wynosiła 6 753.

Struktura ludności gminy w 2020 roku przedstawiała się następująco:

osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 975 osób –15,7% ogółu mieszkańców

osoby w wieku produkcyjnym 3659- stanowiły 59%

a w wieku poprodukcyjnym, 1566 osób- stanowiły 25,3% ogółu mieszkańców.

W grupach wiekowych największy spadek odnotowano wśród osób w wieku produkcyjnym (18-60/65 lat) aż o 323 osoby; w roku 2017 zamieszkiwało gminę 3 982 osoby w tej grupie wiekowej.

Wzrosła liczba dzieci, spadła liczba seniorów.

Odpowiedzią na taką strukturę i tendencję grup wiekowych musi być polityka lokalna na rzecz wspierania liczby urodzeń oraz zapewnienia dostępności do usług podstawowych i specjalistycznych

w różnych obszarach życia. Gmina Michałowo w obszarze infrastruktury społecznej dla grup wiekowych mieszkańców kontynuowała prowadzenie: 1 przedszkola dla 100 dzieci, 6 świetlic dla dzieci i młodzieży, klubu seniora i hospicjum domowego dla mieszkańców we współpracy z fundacją Hospicjum Proroka Eliasza ORAZ CENTRA WSI w SOKOLU, HIERONINOWIE, NOWEJ WOLI, JUSZKOWYM GRODZIE, BONDARACH, SZYMKACH.

Wzrastająca liczba potrzeb osób starszych, niesamodzielnych, niepełnosprawnych wpływa na zwiększenie wydatków związanych z ich wsparciem lokalnym. Utrzymuje się duże zapotrzebowanie

na pomoc w formie usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania.

Wskazane jest rozpoznanie potrzeb rodzin, związane z dietnością i opieką nad dziećmi do 3 roku życia, gmina dotąd nie prowadzi żłobków i nie zatrudnia opiekunów dziecięcych.

Wg danych PUP w Białymstoku liczba osób bezrobotnych w gminie Michałowo na dzień 31.12.2020 wynosiła 268 osób, co wskazuje na stabilność sytuacji osób pozostających bez pracy. Liczba ta utrzymuje się od 2017 roku (wówczas było to 260 osób). Niestety nadal osoby długotrwale bezrobotne stanowią największą grupę wśród pozostających bez pracy – jest to 58%. Wpływać na zmiany w tym zakresie mogą podejmowane przez gminę działania z obszaru ekonomii społecznej i aktywnej integracji prowadzonej przez MGOPS we współpracy z PUP i organizacjami lokalnymi.

Odczuwalny problem rodzin i osób bezrobotnych skłonił do korzystania z pomocy społecznej w roku 2020- 68 rodzin. Wśród grup korzystających z pomocy społecznej jest to czwarta pod względem liczebności grupa.

Gmina Michałowo realizuje proces zrównoważonego rozwoju, mający na celu poprawę życia mieszkańców i troskę o środowisko naturalne, przy wykorzystaniu środków pomocowych z programów unijnych i krajowych. Gmina posiada duże walory przyrodnicze, wśród których króluje Puszcza Knyszyńska, umożliwiając one uprawianie różnych form turystyki.

Na terenie gminy zarejestrowano w roku 2020, wg Banku Danych Lokalnych GUS, 456 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 437 podmiotów prywatnych oraz 332 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 6 spółdzielni, 30 organizacji pozarządowych. Wśród podmiotów dominują przedsiębiorstwa o charakterze rolniczym, przemysłowym i budowlanym. Rolnictwo i leśnictwo pełnią ważną rolę w życiu mieszkańców gminy Michałowo, zapewnia miejsca pracy osobom związanym z uprawą roli, a także pracującym w leśnictwie. W gminie Michałowo pod względem struktury powierzchni hektarów fizycznych dominują głównie małe gospodarstwa rolne. Liczba gospodarstw do 1 ha stanowi 55% ogółu gospodarstw, zaś z gospodarstwami do 10 ha, udział wzrasta do 92,2% ogółu gospodarstw.

Z analizy danych OZPS przygotowanej przez MGOPS w Michałowie w roku 2021 roku, za rok 2020, wynika **spadek osób i rodzin, korzystających z pieniężnej pomocy społecznej, jak i liczby wypłacanych świadczeń finansowych**. W roku 2020 korzystało z pomocy społecznej skorzystały 243 rodziny (419 osób).

Wśród osób i rodzin dominowały

1. problemy długotrwałej lub ciężkiej choroby – dotyczyły aż 173 rodzin
2. niepełnosprawność - 116 rodzin
3. ubóstwo, które dotyczyło 116 rodzin
4. bezrobocie wśród 68 rodzin
5. potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- 42 rodziny.

Wśród świadczeń dodatkowych pomocy społecznej udostępniano: posiłki dla 54 dzieci (spadek), usługi opiekuńcze dla 33 osób (znacznym wzrost o 30%) oraz usługi specjalistyczne dla 16 osób, odpłatność za pobyt w DPS za 22 osoby. MGOPS zatrudnił asystenta rodziny, który pracował w 2020 roku z 10 rodzinami, 2 asystentów osób niepełnosprawnych, prowadził dodatkowe wsparcie najuboższych w formie dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz w ramach współpracy z GKPiRPA punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Wszystkie te działania były podejmowane w odpowiedzi na zwiększające się zapotrzebowanie osób i rodzin w zakresie wsparcia specjalistycznego, poradnictwa czy z usług w gminie, w 2020 roku 144 rodziny (54%) spośród korzystających z pomocy społecznej skorzystało ze wsparcia pozafinansowego.

PODSUMOWANIE:

- Zgodnie z dominującymi trendami, wśród korzystających ze wsparcia, czyli rodzin i osób doświadczających **długotrwałej i ciężkiej choroby, niepełnosprawności wzrasta rokrocznie w gminie zapotrzebowanie na usługi na rzecz osób niesamodzielnych**. Problem ten związany jest ze starzeniem się społeczeństwa gminy – 25,3 % mieszkańców oraz problemami zdrowotnymi.
- Rodziny korzystające z pomocy społecznej są najczęściej wieloproblemowe. W związku z tym należy utrzymać wzmożoną pracę socjalną, asystencką oraz wsparcie rodziny, rozwijać dodatkowe specjalistyczne doradztwo - psychologów, asystentów, radców prawnych, psychiatrii środowiskowej. Kontynuować należy zapewnienie **kompleksowego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych**.
- Ważna jest realizacja aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób ubogich i bezrobotnych poprzez realizację projektów współfinansowanych przez EFS oraz programów osłonowych w zakresie pomocy społecznej. Należy utrzymywać dobre tendencje na rynku pracy oraz wzmacniać je działaniami wspólnymi z gminami sąsiedzkimi w ramach LGD Puszcza Knyszyńska.

Prezentowane tendencje i prognozy zostały uwzględnione w planowanym harmonogramie działań strategicznych na lata 2022-2024.

HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2022-2024

Nr	NIEZBĘDNE KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI/MIERNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
I CEL ROZWÓJ RYNKU PRACY I POMOC OSOBOM BEZROBOTNYM				
Nr	KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
4	Rozwój pracy socjalnej ukierunkowanej na aktywizowanie, kształtowanie prawidłowego wzorca funkcjonowania społecznego, niwelowanie postaw biernego uczestnika w systemie pomocy społecznej.	Spadek liczby osób bez pracy, korzystających z pomocy MGOPS.	Urząd Gminy, PUP, poradnie, ngo, MGOPS, Zespół Szkół w Michałowie organizacje pozarządowe i kościelne.	Budżet samorządu gminy, MGOPS, środki zewnętrzne, w tym LGD - środki EFS, EFRR, PROW.
5	Promowanie rozwiązań aktywnej integracji i ekonomii społecznej.	Prowadzenie spółdzielni socjalnej oraz projektów socjalnych.		
6.		Liczba wydarzeń, projektów, programów.		
7.	Pozyskiwanie funduszy na aktywizację grup znajdujących się w szczególnie trudnym położeniu na rynku pracy.	Liczba zrealizowanych wspólnie przedsięwzięć, projektów skierowanych na rzecz osób bezrobotnych.		
10.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i innymi instytucjami na rzecz przeciwdziałaniu bezrobociu.	Liczba udzielonych świadczeń.		
	Udzielanie wsparcia psychologicznego, rzeczowego i socjalnego osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia.			
II CEL WSPIERANIE RODZIN I GRUP NAJSŁABSZYCH				
4	Prowadzenie Hospicjum	Liczba mieszkańców korzystających z usług hospicyjnych w środowisku.	MGOPS, Urząd Gminy, instytucje pomocowe, służba zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe i kościelne.	Budżet samorządu gminy, MGOPS, NZOZ, poradnie
6	Rozwijanie istniejących ośrodków wsparcia,	Liczba usług/świadczeń/wydarzeń		

7.	inicjowanie powstawania infrastruktury pomocowe. Rozwijanie poradnictwa specjalistycznego.	w istniejących ośrodkach. Wzrost liczby usług. Liczba spotkań LZI.		GKRPA, MPiPS - zadania zlecone, środki pomocowe, środki ngo.
9.	Koordinowanie prac Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego.			

CEL III ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO, OBSZARU EDUKACJI, KULTURY I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Nr .	KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
7.	Pobudzenie aktywności mieszkańców gminy do uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych.	Liczba wydarzeń.	Szkoły, Urząd Gminy, biblioteki, świetlice, ośrodki sportu i kultury, ngo, grupy nieformalne, zespoły.	Budżet samorządu, szkół, świetlic, MKiDZN- zadanie dotacyjne, środki zewnętrzne
9.	Umożliwienie dostępności do wydarzeń kulturalnych, usług dla mieszkańców odległych miejscowości na terenie gminy.	Zwiększenie możliwości transportowych dla osób ubogich.		
10.	Prowadzenie świetlic, klubów, miejsc spotkań w gminie.	Liczba funkcjonujących świetlic, miejsc spotkań.		

Realizacja Strategii odbywać się będzie również poprzez wdrażanie zadań, zgodnie ze wskaźnikami zapisanymi w:

- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
  - Gminnym Programie Wspierania Rodziny,
  - Gminnym Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- a także przez inne niezbędne, dostosowane do zgłaszanych/diagnozowanych potrzeb, programy i projekty, mające na celu pomoc mieszkańcom gminy, grupom i społecznościom.